

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

22 januari 2008

HOORZITTING

over de efficiëntie en de effectiviteit van de toekenning van gratis elektriciteit

VERSLAG

**namens de Commissie Energiearmoede
uitgebracht door de dames Veerle Heeren en Else De Wachter**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Carl Decaluwe.

Vaste leden:

de heren Pieter Huybrechts, Jan Penris, Felix Strackx;
de heer Carl Decaluwe, de dames Cindy Franssen, Veerle Heeren;
mevrouw Hilde Eeckhout, de heer Marc van den Abeelen,
mevrouw Vera Van der Borgh;
de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint, de heer Bart Martens.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Greet Van Linter, de heer John Vrancken;
de heer Tom Dehaene, de dames Sabine Poleyn, Monica Van Kerrebroeck;
de dames Annick De Ridder, Dominique Guns, Margriet Hermans;
de heren Kurt De Loor, Joris Vandenbroucke.

Toegevoegde leden:

mevrouw Helga Stevens;
mevrouw Mieke Vogels.

Zie:

1454 (2007-2008)

– Nrs. 1 en 2: Verslagen over hoorzitting

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door de heren Guy Peeters en David Termont (Eandis)	4
2. Toelichting door de heren Géry Vanlommel en Dirk Schreurs (Infrax)	9
3. Toelichting door de heer Jan Herremans (FEBEG)	13

DAMES EN HEREN,

De Commissie Energiearmoede hield op 9 januari 2008 een hoorzitting over de efficiëntie en de effectiviteit van de toekenning van gratis elektriciteit. Aan de hoorzitting werd deelgenomen door:

- de heren Guy Peeters en David Termont, Eandis;
- de heren Géry Vanlommel en Dirk Schreurs, Infrax;
- de heer Jan Herremans, Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven (FEBEG).

Volledigheidshalve kan nog verwezen worden naar de eerdere hoorzittingen van 7 november en 5 december 2007 over hetzelfde onderwerp. De verslagen hiervan zijn opgenomen in respectievelijk *Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nrs. 1454/1 en 1454/2*.

1. Toelichting door de heren Guy Peeters en David Termont (Eandis)

De heer Guy Peeters, Eandis: Ik situeer kort even Eandis. In de bezorgde documentatie is specifiek ingegaan op de vragen over de 100 kilowattuur (kWh) gratis. Ter ondersteuning hebben we ook een selectie van gegevens opgenomen over gedropte klanten, de budgetmeter en de werking daarvan en van de Lokale Adviescommissies (LAC's).

De liberalisering van de energiemarkt heeft een loskoppeling tot stand gebracht van de leveringsactiviteit en de transportactiviteit. Eandis staat in voor het distributienetbeheer van acht gemengde intercommunales, waarin Electrabel vroeger een belangrijke participatie had en vandaag ingevolge de regelgeving nog slechts 30 percent. Naast Eandis zijn er nog Elia, dat als transportnetbeheerder de hoogspanningsstroom aanlevert en Fluxys, dat dezelfde transportactiviteit verzorgt voor aardgas.

In uitvoering van de beslissingen van de acht gemengde intercommunales – Gaselwest, Imewo, Iverlek, Sibelgas, Iveka, Intergem, Imea in Antwerpen en Igao – geeft Eandis uitvoering aan opdrachten inzake uitbouw van distributienetten, tot stand brengen van aansluitingen, onderhoud en exploitatie van de netten en het plaatsen van budgetmeters. Ook de werking met betrekking tot de sociale openbaredienstverplichtingen behoort tot de taken van Eandis, net als de regelgeving inzake andere openbaredienstverplichtingen, rationeel energiegebruik enzovoort.

De gemeenten zijn ingevolge het decreet voor 70 percent eigenaar van de distributienetten en Electrabel nog slechts voor 30 percent sinds september vo-

rig jaar. Eandis is de gezamenlijke exploitatiemaatschappij voor de acht distributienetbeheerders. De aandeelhouders van Eandis zijn uitsluitend de acht distributienetbeheerders/intercommunales.

Ik wil nog duiden dat wat bestuur betreft, in de Vlaamse regelgeving met betrekking tot strategische en vertrouwelijke aangelegenheden, dus over klanten en dergelijke meer, gedetailleerd is opgenomen dat op het niveau van Eandis uitsluitend door vertegenwoordigers van de openbare sector beslist wordt. Er is in de raad van bestuur een uitvoerend comité dat al die beslissingen neemt. Zo voldoen we aan de eisen van onafhankelijkheid en kan de besluitvorming los van Electrabel tot stand komen.

De heer David Termont, Eandis: Ik zal wat meer inzoomen op de procedure van de 100 kWh gratis stroom. Wij stellen vast dat de procedure vandaag administratief belastend is. Dat is zo voor de netbeheerders, maar ook voor de leveranciers en zelfs grotendeels voor de klanten en meer specifiek de sociaal zwakkeren voor het verkrijgen van de gratis kWh. De procedure is belastend omdat de afhandeling tussen de verschillende partijen betrekking heeft op een periode van bijna anderhalf jaar. Op 1 januari van een referentiejaar wordt gestart en dan maakt de netbeheerder de koppeling tussen het toegangsregister en het Rijksregister. Het toegangsregister is het volledige bestand met alle toegangspunten of leveringspunten voor elektriciteit en aardgas waarop een klant actief is. Er worden voor de gemengde netbeheerders zo 2.450.000 toegangspunten voor elektriciteit gekoppeld aan het Rijksregister. Om de koppeling zo kwaliteitsvol mogelijk te maken, is er veelvuldig berichtenverkeer nodig tussen de netbeheerder en het Rijksregister. Voor 93,5 percent van de domicilies binnen het gebied van de gemengde netbeheerders slagen we erin die koppeling perfect te maken. Dat betekent echter ook dat er voor 6,5 percent geen koppeling wordt gemaakt. Dat is de situatie voor 2007, maar in 2005 bedroeg die koppelingsgraad 86 percent en in 2006 91 percent; het blijft echter onvoldoende om voor iedereen die koppeling te maken. Dat heeft vooral te maken met het feit dat het moet gebeuren door en tussen verschillende bedrijven: enerzijds vanuit Eandis het toegangsregister met het Rijksregister en anderzijds moet ook de koppeling met de leveranciers worden gemaakt en van daaruit komen gegevens in verband met de distributienetgebruikers die dan weer het toegangsregister verrijken. Er is slechts een afwijking van 0,5 percent tussen de gegevens die wij aanreiken aan de leveranciers en de ervaringscijfers. Dat bewijst de kwaliteit van de data die we verstrekken.

Op 1 januari van een referentiejaar wordt dus een koppeling gemaakt en op 1 april van datzelfde jaar koppelen we ons toegangsregister, verrijkt met het

aantal gedomicilieerden, met de leveranciers die actief zijn op een bepaald toegangspunt. Daarop worden op 15 april aan de leveranciers de toegangspunten met het aantal gedomicilieerden overgemaakt. De gratis kWh wordt dan door de leveranciers verrekend op de afrekeningsfactuur die aan de klanten wordt rondgestuurd vanaf 1 mei. Er is dus al een verschuiving in de tijd van 1 januari naar 1 april. Eandis betaalt in twaalfden aan de leveranciers voor facturen inzake gratis kWh ten bedrage van 90 miljoen euro. Daarin zitten ook transport- en distributiekosten vervat. De nettokost die aan de netbeheerder toekomt in het kader van de gratis stroom bedraagt voor 2007 51 miljoen euro, die in de distributienetvergoeding wordt verrekend en dat voornamelijk op het gedeelte dat aan de klant wordt toegekend. Een gedeelte wordt ook gratis geleverd.

Op 15 mei van het jaar volgend op het referentiejaar, N+1, melden de leveranciers dan aan Eandis wat ze effectief hebben aangerekend. Dat gaat vaak over een voorlopige berekening omwille van discussies die er kunnen zijn tussen leveranciers en klanten en omwille van de kwaliteit. De definitieve afrekening met de leveranciers wordt soms pas afgeleverd in jaar N+2 en zelfs N+3, omwille van het rechtzetten van de gratis kWh met de klanten. Dat betekent zowel voor de netbeheerders als voor de leveranciers een hele administratieve molen om de verschillende 100 kWh-rekeningen van een bepaald dienstjaar goed te coördineren.

Een belangrijk aspect dat nog niet is vermeld, is het feit dat in de periode tussen 1 januari en 1 april er ook nog verhuisbewegingen plaatsvinden. Iemand kan per 1 februari verhuizen naar een huis waar een gezin van drie leden woonde dat recht had op 400 kWh. De beslissing van de Vlaamse Regulator voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) zegt ook expliciet dat alle verhuisbewegingen tussen 1 januari en 1 april afzonderlijk worden bijgehouden. Ze worden ook gemeld aan de leveranciers die op de respectieve toegangspunten actief zijn. De leveranciers rekenen dan voor de plaatsen waar de klantenwissel of gecombineerde klantenwissel heeft plaatsgevonden, geen gratis kilowattuur aan. Het zou om een percentage van 10 percent gaan dat ook volgens de stelregel van Eandis per jaar verhuist. In 2007 is er op 15 percent van de toegangspunten een klantenwissel geweest. Dat staat voor 360.000 gezinnen die in het gebied van de gemengde netbeheerders zijn verhuist in dat jaar. Voor de periode van 1 januari tot 1 april gaat dat over 92.000 gezinnen. Dat betekent dat bovenop de gegevens die finaal aan de leveranciers worden verstrekt, ook nog eens 92.000 toegangspunten niet automatisch gratis kWh toegekend krijgen.

Ook rusthuizen vormen een probleem. Alle data

worden manueel opgevolgd. De meldingen voor de periode 2003-2007 die ons vandaag zijn gemeld door leveranciers en door rusthuizen rechtstreeks, worden manueel bijgehouden en concreet gecheckt met het Rijksregister. De verzorgingsinstellingen worden op de voet gevolgd om zo de meest accurate gegevens te kunnen verstrekken in de volgende jaren.

Onze rol als sociale leverancier kan ook als administratief belastend worden beschouwd. Niet enkel zijn we verstrekker van gegevens aan leveranciers, maar in die rol zijn we ook ontvanger van domiciliegegevens. We kennen dus de problematiek waarmee leveranciers worden geconfronteerd omdat we zelf die rol opnemen in die hoedanigheid van sociale leverancier. Er zijn dan twee soorten van klanten: klanten met een budgetmeter en die zonder. Wie geen budgetmeter heeft en een tweevoudig uurtarief geniet, krijgt de 100 kWh gratis op dezelfde manier als een klant bij de commerciële leveranciers. Ze wordt dus verrekend op de afrekeningsfactuur die ze ontvangen bij de sociale leverancier.

Voor budgetmeterklanten stelt zich een ander administratief probleem. Bij oplading krijgen zij immers geen factuur. Ze betalen steeds vooraf. Daarom is ervoor geopteerd om voor die klanten een waardebon op te maken die wordt opgestuurd op het ogenblik dat ze anders een eindafrekening zouden krijgen. Deze wordt door zowat 60 percent van de klanten van de sociale leverancier ook effectief gebruikt. Er worden bovendien inspanningen geleverd om klanten duidelijk te maken dat ze die bon moeten gebruiken. Vaak raken ze de bon kwijt door administratieve slordigheid of vergeten ze de bon. Sommigen wachten gewoon tot de nood het hoogst is en maken met name vooral in de winterperiode gebruik van de bon. Een reeds gehoorde kritiek is trouwens dat ook klanten van commerciële leveranciers te weinig zicht hebben op de toepassing van de gratis 100 kWh. Bij ons is dat dan wel transparant omdat een waardebon wel degelijk duidelijk maakt aan de klant dat hij voor een bepaald bedrag gratis elektriciteit kan opladen in een oplaadpunt in Vlaanderen. Daarvan zijn er momenteel 275 te vinden in het gebied van de gemengde netbeheerders.

Tot slot maak ik nog eens de samenvatting van de aandachtspunten: leveranciers factureren de gratis kWh aan de distributienetbeheerders (DNB's) ten belope van 90 miljoen euro, transport en distributie inbegrepen. De nettokost voor de netbeheerder is de energiekost voor een bedrag van 51 miljoen euro, wat zo'n 7,6 percent vertegenwoordigt van het totaalbudget van de netbeheerders op laagspanningsverbruik. Ondanks de vele inspanningen, bereiken we niet iedereen en dan vooral niet de sociaal zwakkeren. Ook de verhuisbewegingen bij sociaal behoeftigen zijn trouwens veel groter en frequenter dan in

andere lagen van de bevolking, waardoor er nog meer mensen de gratis kWh mislopen. Bijna 7 procent wordt niet bereikt en de bestaande procedure vergt veel van de klant. Voor de sociaal zwakkeren is het niet eenvoudig om zich in regel te stellen.

Als de gratis 100 kilowattuur niet wordt toegekend, kan de klant dit melden aan de leveranciers maar moet die eveneens een verklaring op eer opstellen, wat een administratieve last is voor de klant en al helemaal voor de sociaal zwakkeren.

Slechts 60 percent van de klanten toegewezen aan een sociale leverancier maakt gebruik van de waardebon. Als er een bepaald jaar geen gebruik wordt gemaakt van het systeem, dan wordt bij de slotfactuur het bedrag van de gratis kWh in mindering gebracht. Uiteindelijk krijgt men ze dus altijd, zij het soms uitgesteld in de tijd.

Wij pleiten vooral voor een administratieve vereenvoudiging en dan vooral tussen netbeheerders en leveranciers, maar ook ten aanzien van de klant. Zo willen we erop toezien dat precies dat segment dat het nodig heeft er nuttig gebruik van kan maken.

De heer Guy Peeters: Ik geef nog enkele cijfers over de acht intercommunales waarvoor wij opdrachten uitvoeren. Voor 2008 kan ik de meest recente geven, zoals ook opgenomen in onze tariefvoorstellen. We verwachten van de leveranciers voor de gratis kilowattuur een factuur van ongeveer 90 miljoen euro, waarvan 54,5 miljoen betrekking heeft op energie als dusdanig. De rest zijn transportkosten, wat ook verrekend wordt over de andere kilowattuur laagspanning. Dat gaat om 35,5 miljoen. De 54,5 miljoen als energiekost is een extra kost die ten laste komt van de overige kilowattuur die we bedelen in laagspanning.

Mevrouw Michèle Hostekint: U stelt dat u een aantal mensen niet bereikt wat de gratis stroom betreft. Voor de budgetmeter gebeurt de toekenning daarvan met een waardebon die dan slechts door 60 percent ook echt wordt gebruikt. Er rest dus een grote groep die er geen baat bij heeft. Kan dit niet eenvoudiger worden toegepast, door bijvoorbeeld het bedrag automatisch op de kaart te plaatsen?

Wat bedoelt u wanneer u zegt dat ook de administratieve last voor de klant een oorzaak is van het feit dat de gratis stroom niet altijd terechtkomt waar dat moet? Dat geldt dan vooral voor de sociaal zwakkeren. Gaat het om mensen die de gratis kWh niet hebben gekregen om een of andere reden of die verhuisd zijn en ze daarom niet kregen? Als het om mensen gaat die tussen 1 januari en 1 april zijn verhuisd, hoe wordt de gratis kWh dan later verrekend?

De heer David Termont: De waardebon lijkt allicht omslachtig als systeem en alle suggesties zijn welkom ter zake, maar een automatische bijschrijving op de betaalkaart, impliceert ook dat de klanten moeten komen opladen. Er zijn momenteel 40.700 budgetmeters geplaatst en daarvan zijn er 26.000 actief vandaag. Dus zijn er zo'n 14.000 niet actief. Van de actieve budgetmeters komt ongeveer de helft elke maand opladen. Een aantal klanten laadt ook gewoon niet op en verbruikt slechts op 10 ampère. Als de gratis kWh dus aan oplading zou worden gekoppeld, zouden we net zo goed een aantal klanten niet bereiken. Het zou ook de transparantie niet ten goede komen en vragen doen rijzen als er plots een bepaald bedrag op de kaart bijkomt. Dat begrijpen mensen niet meteen. Nu al klinkt de kritiek dat klanten niet weten hoe de gratis kWh wordt toegepast. Dat zou alleen maar erger worden. De bon is voor dit bepaalde segment van klanten speciaal uitgewerkt en is uitgedrukt in euro. Ten aanzien van klanten die de bon niet hebben gebruikt, worden ook speciale acties gevoerd om ze ertoe aan te zetten dat wel te doen. Bovendien wordt voor klanten die te goeder trouw zijn en bijvoorbeeld hun bon zijn kwijtgeraakt, wel een oplading gedaan.

Voor het andere aspect van de koppeling tussen ons toegangsregister en het Rijksregister, moet het vooral duidelijk zijn hoe moeilijk die koppeling is. Het gaat over 2.400.000 punten die volledig gelijkgeschakeld moeten worden qua adres en naam. Dat is niet altijd gemakkelijk tussen verschillende bestanden. Schrijfwijzen, afkortingen en busnummers, het zijn allemaal problemen die bij zo'n koppeling de kop opsteken. De meeste problemen situeren zich dan ook in stedelijke gebieden en appartementsgebouwen met busnummers. Er wordt echter voortdurend aan een verbetering van de kwaliteit van die koppeling gewerkt.

Voor alle punten proberen we een match te maken, zij het dat dit vandaag slechts voor 93,5 percent lukt. Aan de leveranciers worden alle toegangspunten gemeld waar zich in de periode van 1 januari tot 1 april een verhuisbeweging heeft voorgedaan. Het reglement en de beslissing van de VREG stelt dat voor die toegangspunten geen gratis kWh wordt toegekend, omdat per definitie op 1 april voor die punten een ander gezinskader van toepassing is op dat adres als op 1 januari. Die gezinnen hebben wel recht op de gratis kWh, maar daarvoor moet de klant dan wel een inspanning leveren en de juiste gegevens doorspelen aan de leverancier. Die verschuiving in de tijd is nodig om de koppeling met het Rijksregister te kunnen maken. Daardoor hebben wij op 1 januari niet alle gegevens gekoppeld en kunnen we dus ook die koppeling niet maken met de leveranciers. De administratieve procedure leidt ertoe dat een aantal mensen door een verhuis bijvoorbeeld niet

kunnen worden gekoppeld. Of soms verandert de klant op 1 maart van leverancier. Dat leidt er allemaal toe dat bepaalde klanten eerst bewijzen moeten leveren vooraleer ze de gratis kWh krijgen.

Mevrouw Michèle Hostekint: Als er een verhuizing plaatsvindt, dan moeten mensen dus zelf aan de leveranciers melden dat ze niet hebben gekregen waar ze recht op hebben aan gratis kilowattuur. Wordt dit dan niet automatisch geregeld achteraf?

De heer David Termont: Wij melden vandaag aan de leveranciers dat er een klantenwissel of gecombineerde wissel is gebeurd op een bepaald toegangspunt en de leverancier kent dan de gratis kWh niet toe. Mocht het achteraf geregeld moeten worden, zou wie teveel heeft gekregen allicht zwijgen en wie te weinig kreeg bij de leveranciers aankloppen. Het is een werkregel in navolging van de beslissing van de VREG, die zowel leveranciers als netbeheerders volgen.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik ben het niet helemaal eens met uw redenering over de mensen die met een kaart opladen. Het lijkt me zorgwekkend dat slechts 60 percent van de begunstigden hun gratis elektriciteit krijgen. Mensen met een budgetmeterkaart, zijn doorgaans ook mensen die bij een sociale leverancier zitten en dus een sociaal zwakkere positie hebben. Zou het niet eenvoudiger zijn bij de eerste oplading automatisch het respectieve bedrag op de kaart bij te laden? Als dat een traditie wordt, dan zullen mensen dat allicht toch begrijpen. Ik kan me niet voorstellen dat er veel mensen zijn die gedurende de drie eerste maanden van het nieuwe kalenderjaar niet opladen. Dat valt in de winterperiode. Met een affichecampagne erbij moet het mogelijk zijn dat kenbaar te maken aan de mensen.

De heer Carl Decaluwe: Is het technisch haalbaar?

De heer David Termont: Zoals ik zei, staan we open voor alle suggesties. Ik moet dit onderzoeken. Het blijft echter een feit dat een aantal mensen niet komt opladen en dat er ook een aantal op zeker moment geschorst zijn. Ook zij hebben recht op hun gratis kilowattuur. De keuze die we maken moet ook bij iedereen terechtkomen.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Misschien is er een oplossing via de OCMW's en de LAC's mogelijk? Als mensen weten dat ze daar de gratis kWh kunnen krijgen met een bon, moet dat kunnen. Die instanties kennen de sociaal zwakkeren en dan zullen toch meer dan de huidige 60 percent bereikt worden.

De heer David Termont: Vandaag zijn er 66 percent van de klanten die hun bon hebben gebruikt. Iedereen krijgt de gratis kWh ook bij opmaak van de

eindfactuur. Het enige verschil zit hem erin wanneer iemand gebruik maakt van de gratis kWh. In administratieve benadering is voorzichtigheid geboden. We pleiten er wel voor dat mensen zoveel als mogelijk van die gratis stroom gebruik maken, en dan meer bepaald in de wintermaanden. Het zou mogelijk zijn in die periode de budgetmeterklanten daaromtrent een signaal te geven bij de afrekening die dan in oktober kan gebeuren in plaats van in mei voor de gewone klanten. Het is wel van belang de klanten via OCMW en LAC te informeren over de gratis kWh. Ik denk dat dit vandaag op een transparante manier gebeurt.

De heer Tom Dehaene: Is een oplaadkaart identificeerbaar of zijn ze allemaal identiek? Kunnen jullie zien of iemand zijn oplaadkaart heeft opgeladen en voor hoeveel? Zo ja, lijkt het me vrij eenvoudig om per kaart de gratis kWh toe te kennen.

Ik heb interessante cijfers gehoord die een zicht kunnen bieden op hoeveel het gratisverhaal van de stroom eigenlijk kost. Gratis bestaat immers niet. Ik kan me indenken dat er naast de vermelde bedragen ook nog personeelskosten en extra kosten van leveranciers gelden. Heeft u een zicht op het totale plaatje? Hoeveel kWh vertegenwoordigt dat dan?

Heeft u ook zicht op het feit of de gratis stroom bij uw klanten ook een invloed heeft op het energieverbruik van de klant? Een aantal sprekers gaf bij vorige gelegenheden te kennen dat dit voor hen niet zo bleek te zijn.

Wat is het probleem met rusthuizen? De bezetting is quasi altijd compleet en dus lijkt het me vrij simpel om het aantal rusthuiskamers gelijk te schakelen met het aantal gratis kWh en die dan te verrekenen met de factuur van het rusthuis. Is dat een te simpele benadering?

Ik hoor dat ondanks het feit dat slechts een 60 percent van de budgetmeterklanten zijn waardebond inwisselt, niemand zijn gratis kWh eigenlijk verliest. Vroeg of laat komt er een verrekening. Er wordt ook 93,5 percent bereikt. Dat is een aardig percentage, gezien de moeilijkheid van het koppelen van databases. Toch wordt dus 7 percent mensen moeilijk bereikt. Zijn daarin grote verschillen merkbaar per regio?

U bent er geen voorstander van om in alle sociale woningen een budgetmeter te plaatsen vanwege het stigmatiserende effect. Dat kan ik volgen. Heeft u er echter ook zicht op hoeveel gedropte klanten er in sociale woningen gehuisvest zijn?

Zou het geen optie zijn om de mogelijkheid te scheppen om vrijwillig een budgetmeter te laten

plaatsen? Het is mijns inziens toch ook de bedoeling te voorkomen dat mensen eerst diep in de put zitten vooraleer ze een budgetmeter krijgen.

Als u één euro extra zou mogen uitgeven, waaraan zou u die spenderen: extra gratis kilowattuur of meer preventie van hoge energiefacturen, weliswaar wetend dat dit uw business is?

De heer Guy Peeters: In verband met de winst: wij hebben er geen enkele baat bij dat er veel kWh getransporteerd wordt. Als distributienetbeheerder krijgen wij de vergoeding voor de geïnvesteerde middelen en daar houdt het mee op. De federale regulator waakt daarover. Er is geen link tussen het aantal kWh dat wij transporteren en het resultaat dat in distributienetbeheer wordt behaald. Dat wordt volledig gedreven door investeringen die door de Vlaamse regulator worden aanvaard en goedgekeurd in het kader van meerjarenplannen en de billijke vergoeding die door de federale regulator wordt aanvaard en toegekend als vergoeding op die investeringen. De tarieven worden wel per kWh verrekend, maar via de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) wordt ervoor gezorgd dat volumeoverschotten via overdrachten worden geregeld.

De factuur die wij van de leveranciers ontvangen voor de kilowattuur, die op ons grondgebied voor 93,5 percent geduid kan worden, heeft betrekking op een bedrag dat we voor 2008 ramen op ongeveer 90 miljoen euro. Ongeveer 54,5 miljoen euro heeft louter betrekking op energie en de rest op transport. Het effect van de gratis kWh behelst dus in feite dat in het geheel van de kosten van distributienetbeheer er 54,5 miljoen extra kosten komen voor energie om de leveranciers te compenseren. Beide bedragen worden verrekend in de tarieven laagspanning.

Onze afdeling sociale openbardienstverplichtingen binnen de directie klantenbeheer bestaat uit ongeveer honderd mensen, en een dertigtal zijn bezig met LAC-werking, voorbereiding van dossiers en dergelijke. Als we de kosten van de klantendirectie zouden toewijzen aan de sociale elektriciteitsklanten, dan spreken we van een ordegrrootte van gemiddeld 350 euro per jaar per klant. Het komt erop neer dat we zo goed als mogelijk de regelgeving proberen uit te voeren. De personeelsinzet is een kost die mee wordt verrekend in de toeslagen met betrekking tot de sociale openbardienstverplichting.

We hebben niet echt een zicht op het feit of de gratis kWh een invloed heeft op het verbruiksgedrag. We hebben echter niet de indruk dat het verbruik daalt.

De heer David Termont: Budgetmeterklanten of klanten bij de sociale leverancier hebben zelfs een

gemiddeld gelijklopend verbruik als de andere klanten. Dat is misschien een indicatie. Ze verbruiken allebei gemiddeld zowat 4000 kWh.

De koppeling met het Rijksregister is niet gratis. Elke opvraging moet betaald worden. In totaal gaat het over 100.000 euro om die informatie te vorderen.

Oplaadkaart en budgetmeter zijn beide uniek en kunnen niet onderling verwisseld worden. Aan elke budgetmeter is bij het toegangspunt een klant gekoppeld.

De 93,5 percent waarvan sprake behelst de koppeling. Een deel daarvan kunnen we niet overmaken omwille van de verhuizingen, zo'n 3 tot 4 percent op het totaal aantal toegangspunten. De 93,5 percent die we kunnen koppelen moet dus eigenlijk nog worden verminderd met drie percent die de leverancier finaal kan verrekenen naar de klanten. Klanten die op 15 december van jaar N-1 verhuizen, zullen allicht nog niet perfect zijn opgenomen in het Rijksregister per 1 januari. In de tussenperiode verliezen we dus klanten, maar ook in de periode daarvoor.

Voor rusthuizen zou het gemakkelijk zijn als ze een bezettingsgraad van 100 percent zouden hebben. We moeten de koppeling echter met een persoon kunnen maken. Het grote probleem daar is echter dat ze vaak op een relatief groot terrein gekoppeld zijn, aan een ziekenhuis of zo, en er zodoende meer toegangspunten actief zijn. Vaak zijn die dan nog aan verschillende adressen toegewezen. Het is dan zeer moeilijk om die te koppelen aan een Rijksregister waar een bepaalde straat bij ons "toegangspunt X om de hoek" is. Als er echter een melding komt van wijzigingen, dan volgen we die op en maken we samen met het rusthuis de koppeling naar het Rijksregister.

In Gent is een steekproef gedaan om te zien hoeveel klanten actief zijn bij de sociale leverancier en hoeveel er woonachtig zijn in een sociale woning. Dat was zo'n 5 percent. Voor elke nieuwe wooneenheid zouden zodoende 95 percent kosten moeten worden gemaakt die niet renderen of kunnen worden gebruikt door de betrokkene. Voor wat vrijwillige plaatsing van een budgetmeter betreft, was in het ontwerp van besluit oorspronkelijk de mogelijkheid voorzien dat de leveranciers de plaatsing van een budgetmeter zouden kunnen vragen. Het staat er vandaag ook niet meer in. Op een budgetmeter kunnen geen verschillende leveranciers worden geplaatst. Een budgetmeter is echter tot vandaag geen multivendoritem, en dus gebeurt het in de activiteit van de netbeheerder. We moeten voor de toekomst naar oplossingen zoeken, bijvoorbeeld in het kader van de slimme meter.

De heer Guy Peeters: De heer Dehaene vroeg nog

hoeveel de gratis energie kost en hoeveel gezinnen met dat equivalent in kilowattuur zouden kunnen worden geholpen. Een gemiddeld gezin verbruikt 3500 kWh. De 90 miljoen euro kan dus gedeeld worden door het verbruik van een gemiddeld gezin aan 15 eurocent. Dat komt in de buurt van 520 euro verbruikskosten op jaarbasis. Dat gerelateerd aan de 90 miljoen euro geeft aan hoeveel gezinnen daarmee geholpen kunnen worden. Als wij dat extrapoleren naar de 40.000 budgetmeterklanten, dan kom ik bij een ordegrootte van 20 miljoen euro. Daarmee zouden we die 40.000 vandaag erkende klanten gratis van energie kunnen voorzien. Ik spreek me er niet over uit of dat goed beleid zou zijn. Iedereen zou dan wel kunnen weigeren te betalen. Maar wij beoordelen niet de oorsprong van de moeilijkheden van de erkende klanten.

De heer Bart Martens: Ik heb begrepen dat de overeenstemming van de gegevens van het toegangsregister en het Rijksregister steeds beter wordt. Dat blijkt uit de stijging van 91 naar 93,5 percent. Hoeveel mensen werden bereikt in voorgaande jaren? Kunt u een evolutie vooropstellen van de verbetering en kunnen we de komende jaren nog verbetering verwachten?

Het probleem zou vooral zitten in de periode waarin de gegevens worden opgevraagd bij het Rijksregister en de leveranciers. Kan die periode niet worden ingekort zodat het aantal verhuisbewegingen die administratieve problemen genereren, beperkt kunnen worden?

Kunnen de instanties die de domiciliëringen verzorgen, mensen die verhuizen er niet van op de hoogte brengen dat de verhuizing in eerste instantie bepaalde rechten die men heeft zou kunnen opheffen. Nadien krijgt men de gratis stroom alsnog, heb ik begrepen. Men rekent momenteel op de zelfredzaamheid van de mensen zelf, maar allicht zijn sociaal zwakkeren minder geneigd om na te gaan of ze hebben gekregen waarop ze recht hebben. Kan zo'n melding niet als automatisme worden ingebouwd?

U vraagt aandacht voor eenvoudige en administratieve alternatieven. Hebt u zelf suggesties over hoe de regeling van de gratis kilowattuur vereenvoudigd kan worden?

De heer David Termont: Het is volgens mij aan de politiek en de beleidsmakers om tot de juiste conclusies te komen op basis van wat wij aankaarten.

De evolutie van de matching loopt sinds 2002. Als netbeheerder zijn we erbij betrokken sinds juli 2003. Dan is dat voor een half jaar toegekend. In de nog captieve periode is dat door de leveranciers toegekend. We zouden dus moeten nagaan welke mat-

ching er toen was. Wij kunnen vandaag teruggaan tot 2004 en de evolutie is positief. De gegevens die we aanreiken worden ook door leveranciers als kwaliteitsvol erkend.

Het is een administratief zware belasting doordat er ook manuele ingrepen gebeuren. Namen met één letter verschil worden verscheidene keren gecheckt om de hoogst mogelijke kwaliteit te garanderen. De periode inkorten zou dit teniet kunnen doen.

Het op de hoogte brengen van klanten zou een bijkomende taak van gemeentebesturen en de burgerlijke stand van de gemeente zijn. Er moeten dan afspraken gemaakt worden met 239 gemeenten en dat is niet vanzelfsprekend als je zo kort mogelijk op de bal wil spelen. We zijn bereid inspanningen te leveren voor vereenvoudiging, maar het moet werkbaar zijn voor alle partijen die erbij betrokken zijn.

2. Toelichting door de heren Géry Vanlommel en Dirk Schreurs (Infrax)

De heer Géry Vanlommel, Infrax: We willen een vijftal punten bespreken. In eerste instantie stellen we kort Infrax voor om daarna schematisch het proces van de gratis levering van elektriciteit te overlopen. Dan komt de kostprijs van de maatregel aan bod. Vervolgens bespreken we een aantal knelpunten bij de toepassing. We eindigen met enkele suggesties voor de verbetering van de effectiviteit en de efficiëntie van de maatregel.

Infrax werd in juli 2006 opgericht. Er zijn drie vennoten: Interelectra, Iveg en WVEM die respectievelijk actief zijn in de provincies Limburg, Antwerpen, en West-Vlaanderen en in een aantal gemeenten van de provincie Vlaams-Brabant. Het zijn intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, zuivere intercommunales met enkel gemeenten en provincies als aandeelhouders. Onze activiteiten spitsen zich toe op diverse leidinggebonden nutsvoorzieningen. Dat gaat niet alleen over elektriciteit en gas, maar ook over kabeldistributie en riolering. De bedoeling van Infrax is om te zorgen voor kwalitatieve dienstverlening en een doorgedreven kostenefficiëntie door middel van een verregaande vorm van samenwerking. Het is geen fusie, maar een samenwerking tussen apart bestaande entiteiten. De voordelen daarvan voor gezinnen, bedrijven en overheden, zijn dat we kunnen instaan voor een nog betere dienstverlening met lagere kosten. Overal in het verdelingsgebied wordt op een uniforme manier gewerkt en er is ook een uniforme rapportering naar de overheid en de regulatoren.

Infrax is actief in 102 Vlaamse gemeenten en beheert ongeveer anderhalf miljoen aansluitingen, verdeeld

over de activiteiten elektriciteit, aardgas, kabeldistributie en riolering. De vennoten van Infrax stellen 1370 mensen tewerk.

Het proces van de gratis kilowattuur elektriciteit bestaat schematisch uit een vijftal stappen. Als distributienetbeheerder vragen we de domiciliegegevens per aansluitingspunt aan bij het Rijksregister. Dan worden die data gekoppeld aan het toegangsregister van de distributienetbeheerder. Vóór 15 april moeten we de gegevens overmaken aan de leveranciers die op 1 april de elektriciteit leveren bij de respectieve klanten. De gratis elektriciteit wordt dan door de leveranciers toegekend door een verrekening op de eerste afrekeningsfactuur na 1 mei van het betrokken jaar. Ten slotte wordt een berekening gemaakt van de kostprijs van die gratis elektriciteit en die wordt verrekend in het nettatarief.

De cijfers over de kostprijs van de gratis elektriciteit komen uit het tariefdossier dat Infrax heeft ingediend bij de federale regulator, de CREG, voor wat het budget 2007 betreft. Van de totale kosten voor de activiteit laagspanning elektriciteit wordt 17 percent vertegenwoordigd door de kosten ingevolge openbaredienstverplichtingen, zowel sociale als ecologische. De andere 83 percent staat voor allerlei kosten van de activiteit laagspanning: exploitatie, maar ook afschrijvingen bijvoorbeeld.

Wat de sociale en ecologische openbaredienstverplichtingen betreft, is 0,2 percent afkomstig van de regeling voor groenestroomcertificaten; 1 percent van openbare verlichting; 1,3 van de sociale openbaredienstverplichtingen en dus de regelingen inzake budgetmeters; 1,9 percent REG-openbaredienstverplichtingen of de energiebesparing die de distributienetbeheerders moeten realiseren. Het grootste stuk onder de noemer openbaredienstverplichtingen heeft te maken met de gratis kilowattuur: ongeveer 12 percent. Voor Infrax komt dat overeen met ongeveer 22 miljoen euro. Het verschil met de kostprijs van de andere openbaredienstverplichtingen bestaat erin dat deze wordt verrekend via de leveranciers als korting aan de klant.

Ik overloop even de knelpunten bij de toepassing van de maatregel. In eerste instantie vragen we de gegevens op bij het Rijksregister op het einde van het jaar N-1. Dit kost jaarlijks 10.000 euro. Het gaat over een momentopname van de gezinssamenstelling per 1 januari en die data zijn bij wijze van spreken op 2 januari al verouderd. Verhuizingen zijn bijvoorbeeld een knelpunt.

De tweede stap is de koppeling van de gegevens van het Rijksregister met het toegangsregister. Het is een zeer arbeidsintensief proces en we schatten ruwweg dat dit per distributienetbeheerder ongeveer een

manmaand werk kost. Ondanks onze inspanningen is het resultaat niet perfect, al komen we dichtbij met 97 percent matching van de gedomicilieerden met ons toegangsregister. Voor 3 percent zijn er toch nog ontbrekende gegevens. De automatische matching zit daar ongeveer 10 percent onder. Dankzij manueel en individueel werk slagen we erin om het resultaat van 97 percent matching te realiseren.

De derde stap is de gegevens aan de leveranciers overmaken vóór 15 april. Dat zijn per definitie onvolledige gegevens door enerzijds de 97 percent matching en daarbovenop zijn er de verhuizingen die al zijn aangehaald. Die worden geschat op 2 tot 3 percent die bijkomend moet verrekend worden met die 97 percent om de graad van volledigheid van de doorgespeelde gegevens te kennen.

Een vierde stap in het proces is het toekennen van gratis elektriciteit door de leveranciers. Het gaat niet over een algemene tariefdaling, maar wel over een herverdeling van bepaalde tariefkortingen. Het zijn vooral de grote elektriciteitsverbruikers die betalen omdat de distributienetbeheerders de kosten verrekenen in de kilowattuurprijs. Hoe meer verbruik, hoe meer men betaalt. Vooral de grote gezinnen genieten van de maatregel door de gratis kilowattuur per gedomicilieerde. Een knelpunt ter zake is dat er signalen komen dat niet alle gezinnen die gratis elektriciteit van hun elektriciteitsleverancier krijgen. Dat is vervelend omdat de kostprijs wordt verrekend in het DNB-tarief en iedereen de gratis elektriciteit effectief zou moeten krijgen. Dat heeft deels ook te maken met de onvolledigheid van de gegevens.

Een ander knelpunt is de correcte berekening voor rusthuizen en appartementen. Bij ons is het principe dat iedere gedomicilieerde op het adres van levering de gratis stroom ook echt krijgt. We maken u wel attent op een onduidelijkheid in de regelgeving door een recente decreetsaanpassing die het Vlaams Parlement heeft goedgekeurd. De definitie van 'huishoudelijke afnemer' is aangepast. Dat is nu eenieder die gedomicilieerd is op een bepaald punt. Er wordt wel een uitzondering gemaakt voor rechtspersonen of btw-plichtigen op wiens naam het leveringscontract is afgesloten. Die definitie gaat midden dit jaar in en het is onduidelijk wat er met de rusthuizen moet gebeuren. Bij rusthuizen wordt het leveringscontract soms afgesloten op naam van een rechtspersoon of btw-plichtige. Met de nieuwe definitie bestaat dan ook het risico dat de bewoners van rusthuizen in de toekomst geen gratis elektriciteit meer krijgen. We verwachten de volgende maanden duidelijkheid van de wetgever over hoe we dat moeten aanpakken.

Een ander risico op onduidelijkheid in de regelgeving is dat we momenteel de kilowattuurprijs uit de

gebonden markt gebruiken bij de verrekening van de gratis elektriciteit. De hele Belgische markt is vrijgemaakt. We vrezen dat die gegevens in de toekomst niet langer beschikbaar zullen zijn. Ook daar is dus een initiatief nodig om er zeker van te zijn dat we de verrekening correct kunnen blijven doen.

Een laatste stap is de verrekening van de kostprijs van de gratis elektriciteit tussen de distributienetbeheerders en de leveranciers. Dat is een administratief complexe aangelegenheid. Er worden vaak laattijdige en foutieve kostenstaten opgemaakt door de leveranciers. Dat heeft verschillende oorzaken. Niet zelden zijn er geen kostenstaten of zijn ze onvolledig en komen er achteraf meer volledige. Soms zitten er fouten in en worden aan ons aansluitpunten gemeld die niet tot ons verdelingsgebied behoren of meer dan de leveranciers er bij ons hebben. Dat geeft aanleiding tot vele en langdurige discussies. Er moet hiervoor naar een oplossing worden gezocht.

Een laatste knelpunt is het feit dat de gratis 500 kWh die inherent gekoppeld was aan de toepassing van het sociaal tarief, weggevalen is op federaal niveau. Dat impliceert dat voor gezinnen die recht hebben op het sociaal tarief dit voortaan geregeld zal moeten worden op het Vlaamse niveau. Voor Infrac gaat dat over een extra kostprijs van 1,3 miljoen euro.

Dan ga ik over op een aantal suggesties. De gezinsmodulatie veroorzaakt de meeste administratieve problemen en fouten. Daarom vragen we ons af of die behouden moet blijven, maar dat is uiteraard een politieke keuze. Dergelijke fouten zijn voor niemand goed, in de eerste plaats niet voor de gezinnen die de gratis elektriciteit niet toegekend krijgen als gevolg van de fouten. Fouten beïnvloeden tevens de perceptie van de gezinnen over de vrijmaking van de energiemarkt en belemmeren de marktwerking. Elke fout is er een te veel.

Een instrument dat we zelf in handen hebben, is de afrekening tussen netbeheerders en leveranciers. Die gebeurt nu op grond van kostenstaten, en in principe maandelijks, maar in de praktijk vaak jaarlijks. Die willen we graag forfaitiseren, zodat er minder administratie, minder discussies en minder fouten mee gepaard gaan. Dat kan door bijvoorbeeld met de leveranciers afspraken te maken over een forfaitaire vergoeding voor de geleverde gratis elektriciteit. De distributienetbeheerders hebben ter zake reeds een initiatief genomen. Volgende week zal een voorstel aan de Vlaamse reguleringsinstantie worden voorgelegd. Daarna zullen we allicht met de leveranciers praten.

Vervolgens zijn er duidelijk wel wat gezinnen die de gratis stroom niet krijgen en dan vooral de sociaal zwakkeren. Daarom dringen we aan op een initiatief

ter zake, zeker met het oog op de forfaitaire afrekening met de leveranciers, die dan niet langer worden vergoed op basis van de door hen effectief geleverde elektriciteit. Het lijkt ons zinvol de gezinnen te sensibiliseren voor de maatregel van de gratis elektriciteit. Dat kan bijvoorbeeld door het principe van de gratis elektriciteit te vermelden op de factuur. Dat herinnert gezinnen eraan om na te gaan of ze de gratis elektriciteit wel kregen.

We vragen ten slotte een verduidelijking van de regelgeving. Het is ons niet duidelijk wat we in de toekomst moeten doen om de kilowattuurprijs te berekenen waartegen de gratis elektriciteit verrekend wordt. De kans bestaat dat de CREG de parameters niet langer publiceert.

Ook de nieuwe definitie van huishoudelijke afnemer zorgt voor onduidelijkheid. We hebben de indruk dat we in de toekomst aan rusthuizen, als ze op naam van een rechtspersoon of btw-plichtige staan, niet langer de gratis elektriciteit moeten toekennen, al lijkt dat ons niet de bedoeling van de wetgever.

De heer Tom Dehaene: Ik maak een optelsom en zit intussen aan 112 miljoen euro kostprijs voor de gratis kilowattuur, zonder administratieve kosten voor de gratis kilowattuur. Bij u hoorde ik 90 miljoen en 22 miljoen. U zegt dat 97 percent van uw gegevens correct is. Merkt u een verschil tussen de regio's? Merkt u een invloed van de gratis kilowattuur op het verbruikgedrag? Als u met het petje van beleidsmaker één euro extra kon spenderen, zou die dan gaan naar extra gratis kilowattuur of naar meer preventie met het oog op kostenefficiëntie?

De heer Géry Vanlommel: De 22 miljoen euro die wij hebben vermeld, zijn inclusief administratieve kosten. De administratieve kosten zijn niet gemakkelijk te onderscheiden van de globale werkingskosten. We schatten dat de administratiekosten 90.000 euro bedragen. Dat is beperkt.

Voor de 97 percent matching en de verschillen tussen de regio's kunnen we ons enkel baseren op de cijfers van de verschillende distributienetbeheerders. Ze liggen bijzonder dicht bij elkaar. Voor Interenerga is het exact 97 percent, voor WVEM 95 percent en voor Iveg, in Antwerpen, is het 97,3.

We hebben niet meteen een duidelijk zicht op de invloed op het verbruik.

Wat zouden we doen met een euro extra? Dat is een oefening die u best uitvoert. Als distributienetbeheerder voeren we loyaal elke openbaredienstverplichting uit die de overheid ons oplegt.

De heer Bart Martens: U stelt voor de afrekening

tussen distributienetbeheerder en leverancier te forfaitiseren, omdat de kostenstaten nogal wat problemen opleveren. Zou het geen oplossing zijn de openbardienstverplichtingen bij de leveranciers te leggen in plaats van bij de netbeheerders? Deze kunnen wel de gegevens verstrekken uit het Rijksregister. Leveranciers zouden anders grote gezinnen kunnen weigeren als ze toegang krijgen tot die gegevens. De leveranciers draaien dan zelf voor de kosten op. Dat zou al een heel pak administratieve last laten verdwijnen. Is daarover al nagedacht?

Er is een studie bezig over het zogenaamde marktmodel en het zogenaamde 'clearing house'-principe. Daarmee zouden gegevens, banken en allerlei andere data gecentraliseerd worden. Wat kan dat voor invloed hebben op het gratisstroomverhaal? Zou dat de administratieve kost kunnen beperken of juist niet? In welke mate kan die oefening van betekenis zijn?

Er is een verschil merkbaar tussen uw sector en de gemengde sector: er is een betere dekkinggraad, een betere matching met 97 percent. Ook de administratieve kost lijkt me zeer laag: 90.000 euro van de 22 miljoen euro die het kost. De kostprijs van de gratis stroom komt dus hoofdzakelijk ten goede van de consument. Op 1,4 miljoen klanten aan wie u levert, komt dat op 6 eurocent per klant waar de gemengde sector op zowat 350 euro per klant uitkwam. Zijn er verschillen met de gemengde sector en zijn die te verklaren?

De heer Géry Vanlommel: De verdeling van de taken tussen de distributienetbeheerders en de leveranciers op het vlak van deze openbardienstverplichting gebeurt momenteel zoals dat is opgelegd op basis van het respectieve decreet en besluit. Er zijn inderdaad een aantal moeilijkheden. Als distributienetbeheerder worden wij vooral belast met de taak van gegevensverstrekking en de verrekening van de kosten. Het lijkt ons het overwegen waard om na te gaan of de administratieve lasten en fouten kunnen worden verminderd door meer verantwoordelijkheid bij de leveranciers te leggen of zelfs uitsluitend bij hen. Er is wel het probleem van de toegankelijkheid van de kruispunt databank, maar dat lijkt op te lossen. De verrekening kan allicht net zo goed op het niveau van de leveranciers gebeuren. De huidige manier van werken is echter inherent aan de regelgeving. Er moet misschien eens een analyse van worden gemaakt.

In verband met het 'clearing house'-systeem wordt momenteel nagedacht, ook binnen de VREG in het kader van de studie marktmodel, om te zien wat mogelijk is. Ik zie niet meteen het verband met dit verhaal en denk niet dat het de processen zou vergemakkelijken. We hebben al de ervaring dat een structuur bovenop de bestaande plakken, de zaken

alleen maar compliceert en interactie bemoeilijkt. Een clearing house met centralisatie van alle processen, zal het moeilijker maken vrij snel in te spelen op problemen die zich voordoen, zoals nu wel kan omdat we dicht bij de IT-processen van de distributienetbeheerders staan. Dat clearing house staat namelijk verder van ons af en we zien er dan ook geen verbetering in van de administratieve last.

Voor wat de administratieve kosten betreft, kan ik enkel zeggen dat de vermelde cijfers goed zijn overwogen. De 22 miljoen komt uit het tariefdossier dat we bij de CREG hebben ingediend. Het is niet altijd gemakkelijk de administratieve lasten echt af te splitsen van de globale werkingskosten. Om zo correct mogelijk te werken, hebben we op basis van het aantal manuren gewerkt en met de kostprijs van een opvraging bij de kruispunt databank, 10.000 euro. De rest zijn personeelskosten. De totale administratieve kosten bedragen ongeveer 90.000 euro. We weten ook dat bepaalde maatregelen dat bedrag nog kunnen doen dalen. In verhouding tot de totale kostprijs van de maatregel zijn de administratieve kosten te verwaarlozen.

De heer Carl Decaluwe: Die 90.000 euro vertegenwoordigt dus geen twee personeelsleden, terwijl er bij de heer Peeters sprake was van dertig personeelsleden.

De heer Guy Peeters: De 350 euro waarvan ik eerder sprak slaat op alle kosten die gegenereerd worden door de sociale klanten: klantenbeheersysteem, afschrijving van budgetmeters. Het is dus een totale kost per klant die wij hebben als energieleverancier. Ook de vergoedingen die we aan de OCMW's betalen, IT-systemen, zitten erin vervat. In die zin is het niet te vergelijken met die 90.000 euro. Als ik voor onze sector het bedrag moet schatten voor de koppeling met de kruispuntbank en het verzamelen en doen matchen van gegevens, dan raam ik dat op zo'n 200.000 euro. Dat is een vergelijkbare kost met wat bij Infrax gebeurt. We zullen onze raming echter stofferen en aan u overmaken.

De heer Jan Peumans: Ik heb een haat-liefdeverhouding ten aanzien van de gemengde intercommunales en ben voorstander van de zuivere versie. Wel wil ik graag de vergelijking tussen beide geëxpliciteerd zien.

De zuivere intercommunale haalt een matching van 97 percent. Zijn er ook problemen met bepaalde gemeentebesturen? Die zijn immers hofleverancier inzake alle verhuizingen op hun grondgebied en leveren de gegevens aan het Rijksregister. De wijk-agent controleert vaak zeer efficiënt de verhuizingen.

Kan de heer Vanlommel wat meer suggesties doen

over de knelpunten die hij aanhaalde? Ik heb ook niet goed begrepen wat er werd bedoeld met het afschaffen van de gezinsmodulatie.

De facturen zijn over het algemeen zo complex dat er een handleiding bij nodig is. Daar moet iets aan gebeuren, want voor bepaalde mensen is dat onleesbaar.

De heer Géry Vanlommel: Inzake de definitie van huishoudelijke afnemer en mogelijke suggesties ter zake moet ik zeggen dat het voor ons geen verschil maakt aan wie we de gratis stroom moeten toekennen. We willen er alleen op wijzen dat er nu een onduidelijkheid in de wet is opgenomen met de wijziging van de definitie van de huishoudelijke afnemer. Als die regeling samen gelezen wordt met de gratis elektriciteit zou dat kunnen betekenen dat de rusthuizen niet langer in aanmerking komen. We denken dat dat niet de bedoeling van de wetgever is geweest. Er is een verfijning van de definitie nodig.

De al dan niet afschaffing van de gezinsmodulatie is een politieke keuze, maar het betekent dat de toekenning van kilowattuur naar rato van het aantal gezinsleden wordt vervangen door een forfaitaire hoeveelheid gratis stroom per gezin. Dat zou een grote administratieve vereenvoudiging en minder fouten bij de toekenning van de gratis elektriciteit betekenen.

De facturen worden door de leveranciers aan de klanten gestuurd en vragen of opmerkingen daaromtrent moeten dan ook aan hen worden gericht.

De heer Dirk Schreurs, Infrax: Met betrekking tot de accuraatheid van gegevens, komen we op een matching van 97 percent. De 3 percent heeft vooral te maken met verschillende namen, bedrijven, vennootschappen enzovoort. Het Rijksregister noteert andere gegevens dan de DNB of de leverancier.

3. Toelichting door de heer Jan Herremans (FEBEG)

Jan Herremans, FEBEG: Het grote probleem waarmee de leveranciers worden geconfronteerd bij de toekenning van gratis elektriciteit, is de gegevensuitwisseling met de kruispuntbank, het Rijksregister en de distributienetbeheerders. Uit de uiteenzettingen van de distributienetbeheerders blijkt dat deze problemen zich voordoen bij ongeveer 10 percent van de aansluitingspunten, wat neerkomt op ongeveer 300.000 klanten. Dat enorme aantal heeft grote gevolgen voor zowel de leveranciers als voor de klanten en voor hun vertrouwen in het functioneren van de recent vrijgemaakte markt. Daarenboven doen zich specifieke problemen voor bij apparte-

mentsgebouwen, rusthuizen en andere collectieve woonvormen.

FEBEG wil mee zoeken naar een oplossing, maar wij zijn van oordeel dat misschien de maatregel zelf in vraag moet worden gesteld, omdat hij noch de verhoopte ecologische noch de verwachte sociale effecten genereert. Samengevat zijn er drie grote problemen: de foutgevoeligheid, het wantrouwen in de markt en de hoge administratieve kosten – mede veroorzaakt door de problemen – voor zowel leveranciers als distributienetbeheerders. Ik wijs erop dat die kosten uiteindelijk altijd verrekend worden in de prijs, zodat het de klant is die ervoor betaalt, hetzij in de distributienettarieven (de gratis toegekende kWh), hetzij in de energieprijis (de administratieve kosten).

Een mogelijk alternatief wordt gevormd door de toekenning van een – eventueel volgens de gezinstoestand gemoduleerde – korting via de personenbelasting, dus een vermindering van de te betalen belasting of een belastingkrediet voor diegenen die geen belasting hoeven te betalen. Daarnaast kan men de middelen ook inzetten voor isolatiepremies, energieaudits of andere maatregelen die het energieverbruik van de gezinnen verminderen.

Als de afschaffing echt geen optie is – wat wij in dat geval betreuren – kan men een vaste korting per huishoudelijke afnemer toekennen of streven naar andere en meer eenvoudige manieren om een korting toe te kennen aan de gezinnen.

FEBEG is ten slotte voorstander van de plaatsing van budgetmeters, maar daarvoor is het wachten op de multivendormeters, die thans nog niet beschikbaar zijn in België. Het voordeel daarvan is immers dat men niet moet wachten tot klanten gedropt worden voor ze via hun sociale leverancier aan een budgetmeter kunnen komen. Men kan er immers al in een vroeger stadium een vragen aan zijn commerciële leverancier en op die manier zowel betalingsmoeilijkheden vermijden als zijn energiebudget beter leren beheren.

De heer Tom Dehaene: De fiscale suggestie is goed maar roept het probleem van de bevoegdheidsverdeling op. Misschien kan u dat mee bekendmaken en naar voren schuiven met het oog op een eventuele staatshervorming.

De heer Jan Peumans: Wat doet u met de groep die geen belasting betaalt? Verder is het zo dat, net als bij het openbaar vervoer, ook hier – over het algemeen – de resultaten ontbreken. Waarom een bepaalde doelgroep in feite niet bereikt wordt met de verschillende maatregelen, moet dringend eens geanalyseerd worden. Wat uw pleidooi voor een doordachte procesmatige aanpak betreft, wijs ik erop dat

men bij de productie, het transport, de distributie en de verkoop van stroom bijna altijd dezelfde bedrijven tegenkomt, zij het onder verschillende namen. De gemengde intercommunales zijn daar ook al lang mee bezig.

De heer Jan Herremans: De vrijmaking van de markt heeft juist de bedoeling om andere spelers aan te trekken, en die zijn er ondertussen. FEBEG verdient processen waarin alle deelnemers op voet van gelijkheid optreden, de nieuwe leveranciers evenzeer als de reeds gevestigde. Ik erken dat dit een zware opgave is, maar er wordt wel degelijk gewerkt aan dergelijke processen.

Mevrouw Veerle Heeren: Ik betwijfel of het zinvol is aan de doelgroep die geen belasting betaalt, extra isolatiepremies toe te kennen. Meestal gaat het immers om huurders.

De heer Bart Martens: Het is nu al zo dat slechts 60 percent van de budgetmeterklanten zijn waardebouwen gaat inruilen. Men kan dus inderdaad vraagtekens plaatsen bij het alternatief van de premies voor uitgerekend die doelgroep. Niet alleen zijn ze veelal geen eigenaar, maar zelfs dan is nog maar de vraag of ze op dit aanbod ingaan. Er zijn trouwens nu al verhoogde premies voor beschermde klanten.

Ingeval van het behoud van de maatregel, bepleit u de afschaffing van de gezinsmodulatie, maar blijft u wel de volledige compensatie vragen voor de kosten van de leverancier. Waarom zou u compensaties moeten krijgen voor sociale openbaredienstverplichtingen, terwijl de leveranciers bij onder meer de ecologische openbaredienstverplichtingen wel volledig opdraaien voor de kosten? Zelfs als de leveranciers het bedrag uiteindelijk doorrekenen aan de klant, is het alvast een administratieve vereenvoudiging dat leveranciers en netbeheerders geen kostenstaten meer over en weer hoeven te sturen. Zou men met het oog daarop ook de sociale openbaredienstverplichtingen niet exclusief voor eigen rekening kunnen nemen?

Het systeem van de automatische toekenning van de sociale tarieven aan de rechthebbenden vereist dat de leveranciers hun klantgegevens perfect afstemmen op de gegevens in de federale kruispuntbank voor de sociale zekerheid. Kan men dan niet in één moeite de gegevens over de gezinssamenstelling verkrijgen van de federale instanties?

De heer Jan Herremans: De bedoeling van ons alternatief is een mix van maatregelen die het verbruik structureel verminderen, in de eerste plaats bij de geïsoleerde categorieën. Bij die groep horen ook eigenaars en die kunnen alvast hun verbruik drukken met hogere isolatiepremies. Daarnaast zijn er moge-

lijkheden als energieaudits, die men kan financieren met het geld dat thans gebruikt wordt voor gratis elektriciteit.

There's no such thing as a free lunch: dat is de reden waarom de leveranciers niet willen opdraaien voor de sociale openbaredienstverplichtingen. Ergens zal het bedrag verrekend worden. Verder vinden wij de gratis kilowattuur gewoon geen goede maatregel, omdat hij voorbijschiet aan de vooropgezette doelstellingen.

Ik wijs er ook op dat het verhaal van de automatische toekenning van de sociale tarieven nog niet helemaal af is, juist vanwege de problematische gegevensuitwisseling tussen de kruispuntbank en de commerciële leveranciers. De kruispuntbank weigert eenvoudig de benodigde gegevens te verstrekken, wat een tussenschakel nodig maakt: de FOD Economie, die zal zorgen voor de afstemming van de bestanden die de leveranciers bij hem droppen en de gegevens van de kruispuntbank.

De heer Bart Martens: Kan de tussenschakel die voor de afstemming zorgt, dan niet gebruikt worden om aan de leveranciers de gezinssamenstelling kenbaar te maken? Een dergelijke filter is trouwens goed want rechtstreekse toegang voor de leveranciers tot de gegevens zou bijvoorbeeld tot het aanleggen van zwarte lijsten kunnen leiden. In elk geval zit hier een mogelijke administratieve vereenvoudiging in.

De heer Jan Herremans: Ik ben daar niet zeker van. Ik denk juist dat een bijkomend kanaal zal zorgen voor een nog grotere foutenmarge. De problemen gaan op die manier nog toenemen.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Veerle HEEREN
Else DE WACHTER

Carl DECALUWE